

13.03.2025
KSL/12/03.06.00/2025

Pohjois-Savon ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Viite: POSELY/1701/2024

LAUSUNTO: KANGASJÄRVEN TUULIVOIMAHANKE, YVA-OHJELMA, PYHÄJÄRVI, PIHTIPUDAS, KEITELE

Pohjois-Savon ELY-keskus on varannut Keski-Suomen liitolle tilaisuuden antaa lausunnon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Kangasjärven tuulivoimahanketta. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Tuulivoimapuistohankkeesta vastaa Neoen Renewables Finland Oy. Hankealue sijaitsee Pyhäjärven, Pihtiputaan ja Keiteleen kuntien alueilla. Hankealueen pohjoisosa sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan ja Pyhäjärven kuntaan. Hankealueen keski- ja eteläosa sijoittuvat Keski-Suomen maakuntaan ja Pihtiputaan kuntaan. Hankealueen kaakkoinen osa sijoittuu Pohjois-Savon maakuntaan ja Keiteleen kuntaan. Kokonaisuudessaan hankealue on noin 10 600 hehtaaria. Pihtiputaan kuntaan sijoittuu kaksi hankealueen osaa. Pihtiputaalle sijoittuvan kaavoitettavan alueen koko on yhteensä noin 4 800 hehtaaria. Keiteleen ja Pihtiputaan osalta osayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmat ovat nähtävillä samaan aikaan YVA-ohjelman kanssa.

Tutkittava hankevaihtoehto VE1 käsittää enintään 111 tuulivoimalaa. Hankevaihtoehto VE2 käsittää enintään 71 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus tulee olemaan enintään 300 metriä. Hankkeen sähkönsiirtoa koskevat tarkemmat reittivaihtoehdot tarkentuvat kevään 2025 aikana ja sähkönsiirtoreittien ympäristövaikutusten arviointi on tarkoitus sisällyttää osaksi YVA-prosessia myöhäisemmässä vaiheessa.

YVA-ohjelmassa on kerrottu Keski-Suomen maakuntakaavoituksen tilanteesta. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoimaa. Keski-Suomen Maakuntakaava 2040 on hyväksytty 8.12.2023, määrätty tulemaan voimaan 23.2.2024 ja voimaantulosta on kuulutettu 19.3.2024. Hämeenlinnan hallinto-oikeus on päätöksessään 2.12.2024 hylännyt kaavasta tehdyt valitukset ja todennut kaavan lainmukaiseksi. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen on jätetty yksi valituslupapyyntö ja asian käsittely KHO:ssa on kesken.

Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 osoitetaan 19 seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta, jotka ovat vähintään 10 voimalan kokonaisuuksia. Kangasjärven hankealueella ei ole maakuntakaavassa tv-merkintää. Keski-Suomen maakuntakaavatilanne huomioiden olisi perusteltua YVA-prosessissa tarkastella myös maakuntakaavan mukaista vaihtoehtoa.

Keski-Suomen liitto huomauttaa, että Keski-Suomen maakuntakaavojen kaavamerkintöjen lisäksi huomioitavaksi tulevat soveltuvien osin maakuntakaavojen koko maakuntaa koskevat määräykset, erityisesti Uusiutuva energia- määräys, jota on päivitetty tuulivoiman osalta

8.12.2023 hyväksytyssä Maakuntakaavassa 2040, sekä Luonnonvarat- ja Kulttuuriympäristö - määräykset.

Keski-Suomen liitto kiinnittää huomiota hankealueen sijaintiin pohjavesialueilla. Keski-Suomen osalta tämä koskee pohjavesialuetta Koivujoki (0960116), joka on luokiteltu muuksi vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi (luokka 2). Alue sijoittuu Kangasjärven länsiosaan. Vaihtoehdon VE1 voimalat sijoittuvat alueelle, ja hankevaihtoehdon VE2 voimalat sijoittuvat noin 0,3 kilometrin etäisyydelle. Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 tuulivoima-alueet rajattiin niin, että ne eivät sijaitse pohjavesialueella. Pohjavesien osalta on syytä huomioida Keski-Suomen lainvoimaisen maakuntakaavan Luonnonvarat-määräys sekä Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 päivitetty Uusiutuva energia -määräys.

Kangasjärven tuulivoimahanke on kooltaan suuri ja lisäksi hankkeen lähialueella sijaitsee Keski-Suomessa useita muitakin tuulivoimahankkeita. Lähin tuulivoimahanke, Varisvuori, rajautuu hankealueeseen. Tästä syystä hankkeessa korostuu huolellinen ja kattava yhteisvaikutusten arviointi yli kunta- ja maakuntarajojen.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 valmistelun yhteydessä on tehty laajoja selvityksiä. Erityisesti tehdyt luonto- ja maisemaselvitykset, on syytä huomioida hankkeen suunnittelussa. Maakuntakaavan 2040 aineistot löytyvät osoitteesta: [https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/ maakuntakaava-2040/](https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/) .

Lausunnon on valmistellut ympäristöasiantuntija Suvi Bayr, suvi.bayr@keskisuomi.fi, p. 040 652 3848.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.